

วิธีการเรียนการสอนบนพื้นฐานกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการแปล ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ Activity-Based Learning Method with Developing the Translation Skills of Students Majoring in Chinese at Walailak University

เกตมาตุ ดวงมณี^{1*}
Katematu Duangmanee^{1*}

¹สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรม สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
222 ตำบลไทยบุรี อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช 80161

¹Department of Languages and Culture, School of Liberal Art, Walailak University
222 Thaiburi, Thasala District, Nakornsithammarat Province 80161

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาภูมิหลังและความสามารถด้านการแปลของนักศึกษา และเพื่อพัฒนาทักษะการแปลของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการแปลภาษาจีน-ไทย 1 ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 42 คน โดยใช้แบบสอบถาม แผนการสอนและแบบทดสอบทักษะการแปลก่อนและหลังเรียน เป็นเครื่องมือในการวิจัยและสรุปผลวิจัยด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนประกอบด้วยผู้ที่มีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานภาษาจีน สำหรับภูมิหลังความสามารถด้านการแปลพบปัญหา 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านภาษา ปัญหาด้านวัฒนธรรม และปัญหาส่วนตัว ซึ่งปัญหาด้านภาษาเป็นปัญหาหลักของผู้เรียน สำหรับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถของผู้เรียน คือ ไวยากรณ์จีนยาก การขาดความรู้ทางด้านวัฒนธรรมจีน และการไม่เข้าใจวัฒนธรรมแฝงในเนื้อหา หลังจากที่ได้วิจัยใช้วิธีการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอน โดยผ่านรูปแบบของกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ และกระบวนการฝึกหัดทำซ้ำ พบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการแปลสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน มีความสนใจในการหาคำแปลที่ถูกต้อง สามารถคิดหาคำตอบที่ถูกต้องด้วยตนเอง และสามารถแปลความได้สละสลวย การแปลภาษาจีน-ไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*บทความนี้เรียบเรียงจากรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่อง การพัฒนาทักษะการแปลด้วยวิธีการสอนแบบ Activity Based Learning ของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีนชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยประเภททุนวิจัยการเรียนรู้เชิงรุก จากมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

*ผู้เขียนหลัก

อีเมล: katematu.du@wu.ac.th

คำสำคัญ

ทักษะการแปล วิธีการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน นักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน

Abstract

The aim of the research was to study the background and translation aptitude of 42 students majoring in Chinese at Walailak University who took the Chinese-Thai Translation I course in the third semester of the 2016 academic year and to subsequently develop their translation skills. Three types of research tools were used to collect the course-related data: first, a questionnaire; second, teaching plan; and third, identical tests before and after the course to assess their improvement. A descriptive analysis of the data was also carried out. This study showed that the students fell into two groups: those who had a basic knowledge of Chinese, and those who did not. There were three main sets of problems with their Chinese-Thai translations: language problems; cultural problems; and personal problems. Language problems were the main set of issues facing learners. The main factors affecting the students' ability are the difficulty of Chinese grammar, a lack of cultural knowledge; and not understanding the culture encoded in the content. The course involved using activity-based learning, which focused on learners as a way of involving them fully in teaching activities consisting of three types of processing, namely group work, analytical thinking, and practical activities. It was found that students had improved their translation proficiency and were interested in working out the appropriate translation by themselves. After completion this course, it was found that students had improved their translation proficiency at a level of significance at .01 of statistical testing.

Keywords

Translation Skills, Activity-Based Learning Method, Students Majoring in Chinese

บทนำ

สังคมโลกในยุคปัจจุบันมีความสะดวกรวดเร็วในด้านการติดต่อสื่อสาร กล่าวได้ว่าเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้การเรียนรู้เป็นการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญ ความรอบรู้ และให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ประเทศไทยจึงได้มีการนำทักษะในศตวรรษที่ 21 ทุกทักษะไปใช้กับผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีความรู้ มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการ มีการคิดอย่างมีวิจารณญาณและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้การศึกษาจึงต้องเปลี่ยนไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ โดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เน้นการพัฒนาทักษะและทัศนคติ ตลอดจนทั้งความสามารถในการใช้

ความรู้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีความสุขซึ่ง Panit (2012, 19) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะเติบโตเป็นกำลังของชาติว่าทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาล ไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิตคือ 3R x 7C ซึ่ง 3 R ประกอบด้วย (1) (R)eading (อ่านออก) (2) (W)riting (เขียนได้) และ (3) (A) rithmetics (คิดเลขเป็น) สำหรับ 7C ได้แก่ (1) Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิด อย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) (2) Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) (3) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมและต่างกระบวนการทัศน์) (4) Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) (5) Communications, information & media literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) (6) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร) และ (7) Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

ทักษะทางภาษา เป็นทักษะหนึ่งในการพัฒนา และภาษาจีนถือเป็นภาษาหนึ่งที่คุณเรียนจำเป็นต้องรู้ เนื่องจากเป็นหนึ่งในภาษาสำคัญของโลก การสื่อสารกับคนจีนให้สัมฤทธิ์ผลนั้น จำเป็นต้องใช้การถ่ายทอดภาษา ซึ่งการแปลเป็นทักษะหนึ่งที่ไม่สามารถแยกออกจากทักษะอื่นได้ อีกทั้งยังเป็นทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน เพื่อแสวงหาความรู้ ความบันเทิงจากสิ่งพิมพ์เผยแพร่ หนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ตลอดจนสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ดังที่ Intakosum (2013, ก) ได้ให้ข้อมูลว่า การตระหนักว่าการแปลเป็นกระบวนการสื่อสารเพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการทำความเข้าใจและถ่ายทอดความหมายอย่างถูกต้อง ผ่านการค้นคว้าและการใช้ตรรกะในการตรวจสอบข้อบกพร่องด้านสมรรถนะของผู้แปล ตลอดจนต้องเชื่อมโยงความรู้ภาษาและความรู้นอกเหนือภาษา ทั้งในและนอกตัวบทเข้าด้วยกัน เพื่อเข้าถึงและถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับได้อย่างครบถ้วนในการแปล นอกจากนี้ Harden, Harden & Witte (2009, 56) ได้กล่าวว่า การสอนและการเรียนภาษาที่สอง จำเป็นต้องเรียนการแปล ซึ่งการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาแม่ นั้น พบว่าประโยชน์ของการแปลอยู่ที่ การสามารถนำไปสู่กระบวนการเรียนรู้ การศึกษาภาษาที่สองและบริบททางวัฒนธรรมจึงมีความจำเป็นการแปลแบบฝึกหัดเป็นกระบวนการของการถ่ายทอดความคิดเกี่ยวกับความเชื่อ ประเพณี ตลอดจนวัฏจักรของภาษาและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง การประสพผลสำเร็จของการแปลจึงขึ้นอยู่กับความฝึกฝนเช่นกัน

จากการสังเกตของผู้วิจัยเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนภาษาจีน ของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พบว่า นักศึกษายังขาดความกล้าในการใช้ภาษาผ่านการสื่อสารด้วยการแปล อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านภาษา โดยเฉพาะด้านการใช้คำ และไวยากรณ์ที่ถูกต้อง เนื่องจากนักศึกษายังยึดติดกับภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาแม่ ดังนั้นการถ่ายทอดภาษาจึงเกิดปัญหา ซึ่งนอกจากความรู้ทางด้านภาษาแล้ว นักศึกษายังจำเป็นต้องมีความรู้ด้านวัฒนธรรมและความหมายแฝงที่ปรากฏในต้นฉบับด้วย แต่ประเด็นดังกล่าวกลับไม่ปรากฏกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการแปลจีน-ไทย เนื่องจากผู้เรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนจึงผ่านระบบการเรียนมาด้วยวิธีการท่องจำ วิธีการทำตามคำสั่งของผู้สอน วิธีการอ่านจากตำราหรือหนังสือเป็นหลัก โดยปราศจากการคิดวิเคราะห์หรือการหาเหตุผลพร้อมแนวทางแก้ปัญหา

ในประเด็นที่เป็นข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องจากการเรียน นอกจากนี้ระบบการสอนยังขาดซึ่งการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จึงทำให้ผู้เรียนมีโลกทัศน์ที่แคบ ซึ่ง Simpson (2017, 611) ได้กล่าวว่าการเน้นด้านภาษา ความสัมพันธ์ และความสามารถทางภาษา โดยเน้นการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน เพื่อให้รู้ถึงความเชื่อมโยงระหว่างภาษา ความสัมพันธ์ และทักษะด้าน Meta-Cognitive จะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษามากขึ้น

ด้วยเหตุผลข้างต้นทำให้เห็นว่าปัญหาที่ปรากฏจากผู้เรียนรายวิชาการแปลนั้น จำเป็นต้องใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้กระบวนการคิด การจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนจึงไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม ๆ คือ การเรียนรู้จากตำรา เพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องมีองค์ประกอบอื่น ๆ เข้ามา เพราะกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน และเนื่องจากศาสตร์ด้านการแปลเป็นศาสตร์ชั้นสูง การฝึกฝนทักษะดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้เรียนภาษา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานหรือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการปฏิบัติ มาใช้ในการพัฒนาทักษะด้านการแปลของผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังและความสามารถด้านการแปลของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน
2. เพื่อพัฒนาทักษะการแปลของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน

ทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งเน้นการใช้การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการแปลของนักศึกษา โดยแบ่งการทบทวนวรรณกรรมเป็น 2 ประเด็นใหญ่ คือ การพัฒนาผู้เรียน และลักษณะทั่วไปของการแปล

1. การพัฒนาผู้เรียน

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” ที่ครูสอนไม่ได้เป็นศูนย์กลางผู้เรียนต้องเรียนเอง เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเอง Boonkrob (2012, 86) ได้กล่าวถึงการพัฒนาศมรรถนะผู้เรียนซึ่งมีทั้งหมด 5 ด้านไว้ว่า

1. ทักษะด้านการสื่อสารสถานศึกษาต้องพัฒนาการสื่อสารทั้งด้าน ฟัง พูด อ่านและเขียน
2. ทักษะการคิด ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์และคิดสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสม
3. ทักษะการแก้ปัญหา สถานศึกษาต้องเตรียมการสอนที่มุ่งให้ความรู้ การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นประสบการณ์ในการแก้ปัญหา
4. ทักษะชีวิต สถานศึกษาควรสนับสนุนความสามารถของบุคคลที่ใช้ในการปรับตัว ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข

5. ทักษะเทคโนโลยี นำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีหรือความรู้ด้านอื่น ๆ มาช่วยให้เกิดการทำงานที่ดียิ่งขึ้น มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

Panit (2012, 18) ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียน โดยเน้นทักษะใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ประกอบด้วย ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา และการสื่อสารและการร่วมมือ
2. ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ประกอบด้วยความรู้ด้านสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับสื่อความรู้ด้านเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ ความยืดหยุ่นและปรับตัว และการริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นตัวของตัวเอง
3. ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม ประกอบด้วยการเป็นผู้สร้างหรือผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability) และภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

นอกจากนี้ Office of the Higher Education Commission (2009, 52) ได้ให้ข้อมูลว่า กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนแรกเข้า หลังจากสำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้เพราะเป็นพื้นฐานความรู้ ความสามารถที่สำคัญในการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับคะแนนเฉลี่ยสะสม หรือเงื่อนไขอื่น เพื่อให้มั่นใจว่าผู้สมัครเข้าศึกษาต่อจะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการศึกษาระดับที่สูงและซับซ้อนยิ่งขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยต้องหาเครื่องมือและวิธีการสอนให้สอดคล้องกับความหลากหลายของผู้เรียนและให้สอดคล้องตามมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยเฉพาะมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านปัญญา และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เนื่องจากผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านเกี่ยวเนื่องกับรายวิชาการแปลขั้นพื้นฐานเป็นอย่างมาก

2. ลักษณะทั่วไปของการแปล ผู้วิจัยขอเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแปล ดังนี้

Boonyakiat (1997,68) ให้ความหมายว่า การแปลไม่ใช่การถ่ายภาษา แต่เป็นกระบวนการของการทำความเข้าใจและการถ่ายทอดความหมาย ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าการแปลเป็นการถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับไปเป็นภาษาแปล โดยมีใจความครบถ้วนตามต้นฉบับ และไม่มีการตัดต่อหรือแต่งเติมใดๆ

2.1 กระบวนการแปล

การแปลถือได้ว่าเป็นการถ่ายทอดภาษา วัฒนธรรม และสื่อสารความคิดจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษาหนึ่ง ผู้แปลจึงต้องมีความรู้ทั้งสองภาษา คือทั้งต้นฉบับและภาษาฉบับแปลเป็นอย่างดี ซึ่ง Supon (1998, 93) ได้แบ่งการแปลเป็น 3 ลักษณะ คือ Intralingual translation เป็นการแปลในภาษาเดียวกัน คือเป็นการทำให้เนื้อความในภาษานั้นเองกระจ่างชัดและเข้าใจได้ง่ายขึ้น หรือแปลจากโครงสร้างลึกเป็นโครงสร้างผิว Interlingual Translation คือการแปลจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง และ Intersemiotic Translation คือการแปลโดยใช้สัญญาณสื่อความหมาย

นอกจากนี้ Saibua (2002, 42-43) ได้สรุปขั้นตอนกระบวนการแปลไว้ 4 ขั้นตอน คือ ประการที่ 1 การศึกษาต้นฉบับ การวิเคราะห์ต้นฉบับ การหาข้อมูลเกี่ยวกับต้นฉบับ และการศึกษางานเขียนอื่น ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้สารที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอด ประการที่ 2 การตีความและจับสารของต้นฉบับ และรับมาเป็นของผู้แปล ซึ่งจะสื่อไปยังผู้อ่านอีกทีหนึ่ง เป็นการถ่ายทอดความหมายของผู้เขียนต้นฉบับมาเป็นความหมายของผู้แปล ประการที่ 3 การประเมินผู้อ่าน การตัดสินใจว่าจะแปลแบบใด เช่น แปลแบบตรงตัวเพื่อรักษา รูปแบบการเสนอความหมายหรือแปลแบบเอาความและการถ่ายทอดลงเป็นฉบับแปล และสุดท้าย คือ การทดสอบงานแปล สิ่งที่ต้องทดสอบคือ ความถูกต้องในด้านความหมาย ความยากง่ายของระดับภาษาและ ทำนองการเขียนเพื่อจะทดสอบว่า ทำนองการเขียนของฉบับแปลเทียบเคียงไปกับฉบับต้นฉบับหรือไม่อย่างไร และลักษณะของภาษาซึ่งหมายถึง การใช้ภาษาให้เหมาะกับบริบทนั้นเทียบเคียงได้กับลักษณะภาษาที่ใช้ในต้นฉบับหรือไม่

จากตัวอย่างข้างต้นสรุปได้ว่ากระบวนการแปลไม่ใช่การถ่ายทอดความหมายประจำคำจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง แต่เป็นการสื่อสารตามเจตนาของผู้ส่งสารในภาษาหนึ่ง เพื่อให้ผู้รับสารในอีกภาษาหนึ่งเกิดความเข้าใจตรงกัน ด้วยวิธีการที่เหมาะสมในภาษาของผู้รับสารทฤษฎีความหมายจึงเป็นสิ่งที่ทำให้การศึกษาว่าด้วยกระบวนการแปลหลุดพ้นจากขอบข่ายอิทธิพลของภาษาศาสตร์มาเป็นอีกภาษาหนึ่งโดยเฉพาะ

2.2 ปัญหาและข้อผิดพลาดในการแปล

กระบวนการสื่อสารย่อมประกอบด้วยปัจจัยอื่น อาทิบริบทนอกคำ ความรู้เดิม เป็นต้น ดังนั้น ผู้เรียนจึงมักเจอปัญหาในกระบวนการสื่อสาร การสร้างคำและไวยากรณ์ Supon (1998, 116) กล่าวว่าปัญหาในการแปลแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับวัฒนธรรม (Culture) ระดับความหมายของคำ (Language Structure) และระดับโครงสร้างของภาษา (Semantics) ในส่วนของระดับวัฒนธรรมเนื่องจากแต่ละชาติ แต่ละภาษามีความแตกต่างกัน จึงทำให้เกิดปัญหาในการแปลขึ้น ปัญหาของผู้แปลแยกเป็น 2 ด้านคือ ผู้แปลไม่รู้ วัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับและผู้แปลรู้แต่ไม่สามารถถ่ายทอดให้ผู้อ่านฉบับแปลรู้เรื่องและเข้าใจตามได้ ดังนั้นผู้แปลต้องค้นคว้าจนเข้าใจวัฒนธรรมนั้น ๆ อย่างถ่องแท้เสียก่อนจึงแปลออกมา และเมื่อแปลแล้วต้องให้สละสลวย คงความเป็นภาษาฉบับแปลที่คนอ่านอ่านแล้วรู้เรื่อง เข้าใจได้ตามจุดประสงค์ของผู้เขียนต้นฉบับ

การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล หรือทำการวิจัย ล้วนต้องอาศัยการแปลเข้าช่วยทั้งนั้น อาจกล่าวได้ว่า ผู้เรียนภาษาจีนต้องเกี่ยวข้องกับการแปลไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ดังนั้นผู้สอนภาษาจีนได้พยายามปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มากยิ่งขึ้น โดยเน้นการเรียนการสอนการใช้คำและโครงสร้างทางภาษาที่เป็นประโยชน์ในการแปล ผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบเน้นกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแปลมากขึ้น โดยมีผลงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผลงานของ Chanwaiwit (2015, 25) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการแปล”

เป็นงานที่ได้เปรียบเทียบทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยของนักศึกษาที่เรียนวิชาการแปล 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งผลจากการเปรียบเทียบทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีทักษะการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยสูงขึ้น และมีข้อผิดพลาดในเรื่องไวยากรณ์และด้านศัพท์และสำนวน และผลงานของ Panich (2016, 75) เรื่อง “การจัดการเรียนการสอนภาษาที่สองโดยวิธีการสอนไวยากรณ์ - แปล” ซึ่งได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของวิธีการสอนไวยากรณ์-แปล ให้กับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง อิทธิพลการถ่ายโอนของภาษาแม่ และการบูรณาการวิธีการสอนไวยากรณ์-แปล กับวิธีการสอนอื่น โดยมีใจความสรุปได้ว่าวิธีการสอนแบบไวยากรณ์-แปล เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้สอนที่ไม่ได้ใช้ภาษาที่สองเป็นภาษาแม่ และเหมาะสำหรับใช้สอนผู้เรียนที่มีกลุ่มใหญ่ ประสิทธิภาพของวิธีการสอนนี้ ขึ้นอยู่กับความถี่ของการฝึกปฏิบัติและระดับอายุของผู้เรียน

วิธีการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มผู้เรียนระดับอุดมศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนมาอย่างน้อยเป็นเวลา 1 ปี จำนวน 89 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา CHI-216 การแปลภาษาจีน-ไทย 1 ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 42 คน

3. เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 3 อย่าง ดังนี้ 1) แบบสอบถามเพื่อศึกษาภูมิหลังและความสามารถด้านการแปลของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการเรียน และตอนที่ 3 ข้อมูลความรู้ในการแปล 2) แผนการสอนที่ใช้ประกอบการสอน และ 3) แบบทดสอบทักษะการแปลก่อนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ

ผู้วิจัยทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของคำถามก่อนนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่จะทำการศึกษา (Try Out) จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าแอลฟาเท่ากับ 0.88 ซึ่งหมายถึง เครื่องมือมีระดับค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 ให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเพื่อหาข้อมูลภูมิหลังและความสามารถด้านการแปล ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 20 ข้อ

4.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานมาวิเคราะห์ในประเด็นปัญหา ความเกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับความสามารถด้านการแปล เพื่อสรุปเป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน

4.3 ศึกษาการออกแบบแบบทดสอบความสามารถในการแปล และทำการออกแบบแบบทดสอบ จากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม นำแบบทดสอบไปทำการศึกษา (Try Out) จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น

4.4 ทำการทดสอบความสามารถในการแปลก่อนการเรียนโดยใช้แบบทดสอบทักษะการแปลที่สร้างขึ้นซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญพร้อมทั้งทดสอบค่าความเที่ยงตรงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จำนวน 20 ข้อ เพื่อวัดความรู้ด้านการแปลของผู้เรียน

4.5 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มเป้าหมายด้วยตนเอง ด้วยวิธีการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนโดยผ่านรูปแบบของกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ และกระบวนการฝึกหัดทำซ้ำโดยเริ่มจากการนำเนื้อหาของรายวิชามาตั้งเป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions) เพื่อทำเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า สืบค้นหาความรู้ด้วยการค้นหาความรู้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง (Self-Inquiry) แล้วนำมาปรึกษาหารือในกระบวนการกลุ่มที่เรียกว่า Collaborative ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ หาข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อนำเสนอผลงานต่อไป โดยผู้สอนเน้นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และอุทิศคิดเองตามเนื้อหาสาระระหว่างทำกิจกรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดเฉพาะตนขึ้นมา นอกจากนี้กิจกรรมกลุ่มยังทำให้ผู้เรียนพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอีกด้วย ซึ่งผู้สอนใช้กระบวนการดังกล่าวเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา สัปดาห์ละ 5 คาบ คาบละ 60 นาที รวมเวลาทั้งสิ้น 20 คาบต่อสัปดาห์

4.6 หลังจากผู้สอนใช้กระบวนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานแล้วได้ทำการทดสอบทักษะการแปลหลังเรียนด้วยแบบทดสอบฉบับเดิมจำนวน 20 ข้อ และนำผลจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบ เพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการแปลของผู้เรียน

4.7 ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลภูมิหลังของผู้เรียนและผลความสามารถด้านการแปลเพื่อทำการวิเคราะห์เชื่อมโยงประเด็นที่เกี่ยวข้อง ประเด็นที่ยังเป็นปัญหา และประเด็นที่ได้มีการพัฒนาหลังจากผ่านกระบวนการเรียนการสอน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เรื่องข้อมูลทั่วไปของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลด้านเพศ ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เรื่องข้อมูลด้านการเรียน ประกอบด้วย ระยะเวลาในการเรียนภาษาจีน สถาบันที่จบปัจจัยที่ส่งผลให้ชอบ/ไม่ชอบภาษาจีน ทักษะที่ถนัดมากที่สุด ปัญหาที่เกิดจากการเรียนภาษาจีน

ส่วนที่ 3 เรื่องข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการแปล นอกจากนี้ยังวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบทักษะการแปลที่ใช้กับผู้เรียนก่อนและหลังเรียน

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมทั้งหมด มาวิเคราะห์ในภาพรวม เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ในรายวิชาแล้ว ก็นำข้อมูลมาตรวจสอบ ติความ และสรุปเพื่อประเมินพฤติกรรม และผลที่เกิดขึ้น ตลอดทั้งปัญหาที่พบจากการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ภูมิหลังของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีนชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา CHI-216 การแปลภาษาจีน-ไทย 1 ในภาคเรียนที่ 3 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 42 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และจำนวนผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธมีจำนวนมากที่สุด โดยมี 7 คนที่นับถือศาสนาอิสลาม ผู้เรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารในครอบครัวมีเพียง 2 คนที่ใช้ภาษาจีนในการสื่อสาร ประเด็นดังกล่าวชี้ให้เห็นว่ามี 2 คนที่คุ้นเคยกับภาษาจีนตั้งแต่เด็ก จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ทราบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยที่ไม่ได้คุ้นเคยกับภาษาจีนมาตั้งแต่เด็กและมีผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลามได้ให้ความสำคัญกับการเรียนภาษาจีนโดยเลือกเรียนภาษาจีนเป็นวิชาเอก สำหรับข้อมูลการประกอบอาชีพของผู้ปกครองพบว่าส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร และรับจ้าง สำหรับข้อมูลที่ได้จากการเรียนของผู้เรียน ทำให้ทราบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีพื้นฐานภาษาจีนซึ่งส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการเรียนภาษาจีนน้อยกว่า 3 ปี (เฉพาะครอบครัวที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับราชการและค้าขาย) โดยสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งมีเพียง 1 คนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนจีน ข้อมูลข้างต้นส่งผลให้จำนวนการขอเรียนภาษาจีนมีจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

การศึกษานี้หลังความสามารถด้านการแปลของนักศึกษาพบปัญหา ซึ่งจำแนกได้ 3 ด้าน คือ ปัญหาด้านภาษา ปัญหาด้านวัฒนธรรม และปัญหาส่วนตัว ซึ่งปัญหาด้านภาษาเป็นปัญหาหลักของผู้เรียน โดยเฉพาะเรื่องไวยากรณ์และคำ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีน พบว่าเรื่องความยากของไวยากรณ์จีนเป็นปัจจัยหลัก คิดเป็นร้อยละ 42.85 ปัจจัยถัดมา คือ เรื่องความยากในการเขียนตัวอักษรจีน พฤติกรรมของผู้สอน สภาพแวดล้อม และระยะเวลาการเรียน ตามลำดับ สำหรับทักษะที่ผู้เรียนชอบเรียนมากที่สุด คือ ทักษะการพูด โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 52.38 ทักษะการฟัง ตามด้วยทักษะการแปล ซึ่งมีร้อยละ 11.9 โดยปัญหาที่เกิดจากการเรียนวิชาการแปลของผู้เรียน คือ ปัญหาด้านไวยากรณ์จีนที่มีความซับซ้อน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ปัญหาด้านความรู้ทางวัฒนธรรมจีน คิดเป็นร้อยละ 23.8 ปัญหาด้านตัวอักษรจีนซึ่งมีความยากในการเขียน คิดเป็นร้อยละ 21.42 ปัญหาเรื่องความไม่กล้าในการแปลภาษา คิดเป็นร้อยละ 9.52 ปัญหาการไม่เข้าใจเนื้อความของต้นฉบับ คิดเป็นร้อยละ 7.14 และปัญหาการเปิดพจนานุกรมซึ่งเป็นปัญหาน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 4.79 จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการเรียนภาษาจีน และปัญหาในการเรียนวิชาการแปลล้วนเกี่ยวข้องกับไวยากรณ์ทั้งสิ้น ดังนั้นเรื่องไวยากรณ์จึงเป็นประเด็นและปัญหาหลักที่ผู้เรียนภาษาจีนและเรียนวิชาการแปลต้องให้ความสำคัญ ซึ่งปัญหาไวยากรณ์ที่พบจะเป็นในเรื่องของโครงสร้าง และการใช้คำ เนื่องจากผู้เรียนยังไม่สามารถแยกแยะได้ว่าคำศัพท์ภาษาจีนนั้นเป็นคำชนิดใด และควรวางในตำแหน่งใดของประโยค

2. นักศึกษาวิชาเอกภาษาจีนชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา CHI-216 การแปลภาษาจีน-ไทย 1 มีการพัฒนาทักษะการแปลดีขึ้น เมื่อผ่านกระบวนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เนื่องจากมีผู้ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องมากขึ้น แต่ยังมีข้อผิดพลาดบางประเด็นที่พบจากการแปล โดยพบว่าการแปลประโยค ผู้เรียนมีข้อผิดพลาดด้านไวยากรณ์และด้านตัวอักษรจีน เนื่องจากผู้แปลบางคนยังไม่เข้าใจโครงสร้างทางไวยากรณ์ ความไม่เข้าใจวัฒนธรรมซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบปัญหาเรื่องการแปลเกิน โดยใส่ความคิดเห็นของตนเองลงไปในตัวบท หรือแปลตามความเข้าใจของตนเอง ดังเช่น

2.1 ตัวอย่างที่ 1 姐姐的爱好是游泳。ประโยคแปลที่ถูกต้องคืองานอดิเรกของพี่สาวคือว่ายน้ำ

2.1.1 การแปลของผู้เรียนก่อนเรียน

- 1) งานยามว่างของพี่คือว่ายน้ำ
- 2) งานของพี่สาวคือว่ายน้ำ
- 3) การเล่นว่ายน้ำเป็นงานของน้องสาว
- 4) ความชอบของพี่สาวได้แก่ว่ายน้ำ

สาเหตุข้อผิดพลาดจากการแปลแบบทักษะการแปลก่อนเรียน คือ ผู้เรียนไม่เข้าใจคำศัพท์“爱好”เนื่องจากการแปลตรงตัวตามคำศัพท์ และมีการใช้คำไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังปรากฏความสับสนการแปลระหว่างคำศัพท์ “พี่สาว” และ “น้องสาว”

2.1.2 การแปลของผู้เรียนหลังเรียน

- 1) การว่ายน้ำเป็นงานอดิเรกของพี่สาว
- 2) งานอดิเรกที่ชอบของพี่สาวคือว่ายน้ำ

ผลการพัฒนาจากการแปลแบบทักษะการแปลหลังเรียน พบว่า“爱好” ยังมีข้อผิดพลาดอยู่ แต่มีผู้เรียนบางกลุ่มสามารถแปลได้ถูกต้อง และสามารถเข้าใจการใช้คำศัพท์เครือญาติ “พี่สาว” และ “น้องสาว”

2.2 ตัวอย่างที่ 2 学生没有中泰杂志。ประโยคแปลที่ถูกต้องคือนักเรียนไม่มีวารสารจีน-ไทย

2.2.1 การแปลของผู้เรียนก่อนเรียน

- 1) นักเรียนไม่มีหนังสือจีน
- 2) นักศึกษาไม่มีจีนไทยวารสาร
- 3) พวกนักเรียนไม่มีเอกสารไทยจีน
- 4) พวกนักเรียนต้องมีหนังสือเรียนจีนไทย
- 5) พวกนักเรียนไม่มีจีนไทย ไทยจีน
- 6) จีน-ไทยของนักเรียนไม่มีการพัฒนา

สาเหตุข้อผิดพลาดจากการแปลของผู้เรียนก่อนเรียน คือ ผู้เรียนไม่ทราบความหมายของคำศัพท์ “杂志” มีปัญหาการแปลไวยากรณ์ ในเรื่องของคำขยายคำนาม และมีการแปลเกินจากต้นฉบับ

2.2.2 การแปลของผู้เรียนหลังเรียน

- 1) นักเรียนไม่มีนิตยสารที่เป็นทั้งภาษาไทยและจีน
- 2) นักเรียนไม่มีนิตยสารไทยจีน

ผลการพัฒนาจากการแปลแบบทักษะการแปลหลังเรียน พบว่าผู้เรียนสามารถแปลคำศัพท์ “นิตยสาร” ได้ถูกต้องขึ้น

2.3 ตัวอย่างที่ 3 昨天是我妈妈一生中最难忘记的日子。ประโยคแปลที่ถูกต้องคือ เมื่อวานเป็นวันที่แม่ของฉันยากที่จะลืมได้ในชีวิต

2.3.1 การแปลของผู้เรียนก่อนเรียน

- 1) เมื่อวานเป็นหนึ่งวันในชีวิตที่แม่ฉันยากจะลืม
- 2) เมื่อวานคือวันที่สำคัญที่สุดในชีวิตของแม่ฉันเป็นวันหนึ่งยากที่จะลืม
- 3) เมื่อวานเป็นวันเกิดของแม่ เป็นวันหนึ่งที่ยากจะลืม
- 4) เมื่อวานเป็นอีกวันเหตุการณ์สำคัญที่สุดแม่ฉันยากที่จะลืม
- 5) เมื่อวานคือวันที่สำคัญที่สุดในชีวิตของแม่ฉัน เป็นวันที่ยากจะลืมเลื่อน
- 6) เมื่อวานเป็นวันที่ยุ่งยากที่สุดในชีวิตของแม่ฉัน
- 7) เมื่อวานเป็นวันของแม่ฉันที่ยากจะลืม
- 8) เมื่อวานเป็นวันที่ตลอดทั้งชีวิตของแม่ฉันยากที่จะลืมมากที่สุด

สาเหตุข้อผิดพลาดจากการแปลของผู้เรียนก่อนเรียน คือ โครงสร้างประโยคขยายนามเป็นโครงสร้างที่ผู้เรียนยังไม่สามารถเข้าใจการนำไปใช้ และรูปแบบโครงสร้างที่ชัดเจน ซึ่งเห็นได้จากการแปลที่ไม่มีการใช้โครงสร้างดังกล่าว และมีความสับสนของคำว่า “พรุ่งนี้” และ “เมื่อวาน”

2.3.2 การแปลของผู้เรียนหลังเรียน

- 1) เมื่อวานเป็นอีกหนึ่งวันที่แม่ของฉันลืมยากที่สุดในชีวิต
- 2) เมื่อวานเป็นวันหนึ่งที่ลืมยากที่สุดในชีวิตของแม่

2.4 ตัวอย่างที่ 4 今天我的同事被炒鱿鱼。ประโยคแปลที่ถูกต้องคือวันนี้เพื่อนร่วมงานของฉันถูกไล่ออก

2.4.1 การแปลของผู้เรียนก่อนเรียน

- 1) วันนี้เพื่อนฉันถูกปลาหมึกตัวโตกิน
- 2) เพื่อนของฉันไปผัดปลาหมึกวันนี้
- 3) เพื่อนร่วมงานฉันไปทำกับข้าวปลาหมึก
- 4) วันนี้เพื่อนร่วมงานของฉันถูกปลาหมึก
- 5) เพื่อนร่วมงานของฉันเพิ่งเป็นเพื่อนกับคนชื่อปลาหมึกวันนี้

สาเหตุข้อผิดพลาดจากการแปลของผู้เรียนก่อนเรียน คือผู้เรียนยังไม่ทราบคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการทำงาน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะแปลตามคำศัพท์ โดยคำดังกล่าวมักสื่อถึงการทำงานซึ่งในสมัยก่อน สังคมจีนยังเป็นสังคมปิด เจ้านายหรือผู้บังคับบัญชามีการกดขี่ข่มเหงลูกน้อง ถ้าเจ้านายไม่พอใจก็สามารถไล่ออกได้ลูกน้องก็ต้องเก็บของกลับบ้าน โดยต้องเก็บหมอน และเสื่อด้วยการม้วนซึ่งสมัยก่อนใช้คำว่า "卷铺盖 (juǎnpùgài)" ต่อมาคนจีนมีการใช้เสื่อก็น้อยลง ทำให้คำว่า "卷铺盖" ไม่ค่อยเป็นที่นิยม จึงมีคำศัพท์ใหม่คือ "ผัดปลาหมึก" เพราะเมื่อปลาหมึกสุก จะค่อยๆ ม้วนเข้า ซึ่งเหมือนกับการม้วนเสื่อด้วยเหตุนี้คำว่า "炒鱿鱼" จึงหมายถึง "ไล่ออก"

2.4.2 การแปลของผู้เรียนหลังเรียน

ประโยคดังกล่าวในข้อ 4 ไม่พบว่าผู้เรียนแปลผิดหลังจากที่ได้ทำการสอน และให้ทดสอบหลังเรียนอีกครั้งเห็นได้ว่าการทดสอบหลังเรียน โดยใช้กระบวนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการใช้โครงสร้างประโยคขยายนามได้อย่างถูกต้อง หลังจากผ่านการเรียนไม่พบปัญหาการแปลคำขยายคำนาม สำหรับการแปลเกินพบน้อยลง คิดเป็นจำนวนร้อยละ 80

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการแปลด้วยวิธีการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานของนักศึกษาวิชาเอกภาษาจีนชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จากการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ประเด็นศาสนา โดยมีผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลามเลือกเรียนภาษาจีนเพราะความชอบ ประเด็นดังกล่าวนี้อาจเป็นจุดเด่นที่ทำให้ผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลามสามารถพูดได้ 3 ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษามลายู และภาษาจีน และถือเป็นข้อได้เปรียบทางภาษามากกว่าผู้เรียนคนอื่น ประเด็นด้านการมีพื้นฐานนั้น พบว่าผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐาน สามารถแปลได้เท่าเทียมกับผู้มีพื้นฐาน ซึ่งผู้เรียนกลุ่มนี้จะมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียน เนื่องจากผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ด้วยเหตุผลทางฐานะการเงินของครอบครัว ส่งผลให้ผู้เรียนภาษาจีนไม่สามารถเข้าเรียนหลักสูตรทวิภาษาระยะสั้นของสถาบันทวิภาษา หรือเรียนพิเศษภาษาจีนได้ จำเป็นต้องมีความตั้งใจและสนใจเรียนมากกว่าผู้เรียนที่มีพื้นฐานมาก่อน สำหรับปัญหาที่พบจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานนั้น ผู้เรียนทั้งกลุ่มมีพื้นฐานและไม่มีพื้นฐานต่างมีปัญหาด้านภาษาในเรื่องของไวยากรณ์เช่นเดียวกัน ผู้เรียนที่มีพื้นฐานมาก่อนสามารถเปิดพจนานุกรมเพื่อหาความหมายของคำศัพท์ได้รวดเร็วกว่าผู้ไม่มีพื้นฐาน

2. ผลการทดสอบทักษะการแปลก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า ผู้เรียนสามารถแปลแบบทดสอบทักษะหลังเรียนได้ถูกต้องขึ้น คิดเป็นร้อยละ 80 ที่ผู้เรียนทุกคนแปลได้อย่างถูกต้อง จึงทำให้ทราบว่าการเรียนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน สามารถพัฒนาการแปลของผู้เรียนได้ สอดคล้องกับ Li & Wu (2015, 115) ที่พบว่าวิธีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กับผู้เรียนภาษาจีนสะท้อนให้เห็นชัดว่าเป็นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นการเรียนที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้งานได้จริง ซึ่งไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้เรียนภาษาจีนสามารถเรียนรู้ได้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ แต่ยังสามารถพัฒนาทัศนคติความรู้และทักษะในการเรียนรู้ของผู้เรียนอีกด้วย

3. เนื่องจากผู้วิจัยใช้วิธีการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน ผ่านกระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ และกระบวนการฝึกหัดทำซ้ำในส่วนของการฝึกหัดทำซ้ำได้เน้นพัฒนาความสามารถในการแปลคำและไวยากรณ์ของผู้เรียนจากแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อให้เห็นการพัฒนาด้านการแปลในการใช้คำและไวยากรณ์ที่ถูกต้อง จากผลจากการสอนที่ผู้วิจัยเน้นเรื่องการสอนโดยใช้แบบฝึก และกระบวนการทำซ้ำ พบว่าการให้ผู้เรียนทำแบบฝึกซ้ำ ๆ และบ่อย ๆ จะทำให้ผู้เรียนสามารถค้นพบข้อปัญหาการแปลของตัวเองได้ และสามารถหาคำตอบด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง และผ่านกระบวนการกลุ่ม จนพัฒนาสู่ระดับการแปลที่ถูกต้อง ส่งผลให้เกิดทักษะในการใช้คำและไวยากรณ์ที่ถูกต้องต่อไป โดยวิธีการดังกล่าวได้สอดคล้องกับ Panich (2016, 68) ที่ว่าการบูรณาการวิธีการสอนไวยากรณ์-แปล กับวิธีการสอนอื่น เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้สอนที่ไม่ได้ใช้ภาษาที่สองเป็นภาษาแม่ และเหมาะสำหรับใช้สอนผู้เรียนที่มีกลุ่มใหญ่ ประสิทธิภาพของวิธีการสอนนี้ ขึ้นอยู่กับความถี่ของการฝึกปฏิบัติและยังสอดคล้องกับ Shen & Xu (2015, 96) ที่ว่า การสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เริ่มเรียนภาษาจีนในฐานะภาษาที่สอง มีการพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียน สามารถดึงดูดให้ผู้เรียนเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

สรุป

การทดสอบการแปลของผู้เรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนจากแบบทดสอบทักษะการแปลของนักศึกษาพบว่าข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นมีสาเหตุสำคัญ 3 ประการคือ ประการแรก ผู้เรียนขาดความรู้ด้านไวยากรณ์ บางครั้งยังติดขัดกับความเคยชินในไวยากรณ์ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาแม่มาใช้ในการแปลภาษาจีน ประการที่สอง ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ได้อย่างถ่องแท้ จึงไม่สามารถเลือกใช้คำได้อย่างถูกต้อง และประการสุดท้ายคือ ผู้เรียนขาดความรู้ทางด้านวัฒนธรรมทำให้บางครั้งแปลเกินหรือแปลขาดตามความเข้าใจของตนเอง การพัฒนาผู้เรียนโดยการใช้การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานมาเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอน โดยผ่านรูปแบบของกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดวิเคราะห์ และกระบวนการฝึกหัดทำซ้ำ ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการแปลสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน มีความสนใจในการหาคำแปลที่ถูกต้องสามารถคิดหาคำตอบที่ถูกต้องด้วยตนเอง และแปลได้ถูกต้องสละสลวย จึงอาจกล่าวได้ว่าวิธีการนี้เป็นส่วนช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านการแปลให้สามารถก้าวสู่โลกแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้สอนภาษาจีนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเรียนรู้ผู้เรียน และพัฒนาพฤติกรรมการสอนของตนเอง โดยใช้กระบวนการสอนแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน เพื่อทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบพัฒนาการการแปลกับผู้เรียนต่างมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารายวิชาการแปลต่อไป
2. ควรมีการสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นที่เรียนรู้อะไรของการแปล

References

- Boonkrob, M. (2012). *Student' capability according to administrators' teachers' and parent's Attitudes under the office of Sara Buri education service area*. Dissertation of Master Education, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University.
- Boonyakiat, J. (1997). *Translation: The oretical and practical articles*. Bangkok: Thammasat Printing House.
- Chanwaiwit, P. (2015). The Development of English to Thai translation skills by using skill training Translation. *Rajabhat Chiang Mai Research Journal*. 6(2), 1-11.
- Harden, Th. ; Harden, Al. & Witte, A. (2009). *Translation in second language learning and teaching*. New York: Peter Lang.
- Intakosum, S. (2013). *Erros in meaning transfer as observed in the translation of M.A. (French-Thai translation) Students, Ramkhamhaeng University*. Bangkok: Ramkhamhaeng University.
- Li, J. & Wu, J. (2015). Active learning for discovery and innovation in criminology with Chinese learning. *Innovations in Education & Teaching International*. 52(2), 113-124.
- Panich, R. (2016). Teaching second language according to Grammar-Translation method. *Journal of Humanities, Naresuan University*.13(1), 67-77.
- Panit, V. (2012). *21st Century learning path for disciples*. Bangkok: Sodsri-Saridwongso Foundation.
- Office of the Higher Education Commission. (2009). *2009 Thailand Qualifications Framework*. [Mimeograph]. Songkhla: Thaksin University Academic and Quality Assurance Division.
- Saiba, S. (2002). *Translation: Activity to understanding*. Bangkok: Thammasat Printing House.
- Shen, H. & Xu, W. J. (2015). Active learning: Quantities inquires intovocabulary instruction in Chinese L2 classroom. *Foreign Language Annals*. 48(1), 82-99.
- Simpson, C. (2017). Language, relationship and skills in mixed-nationality active learning Classrooms. *Studies in Higher Education*. 42(4), 611-622.
- Supon, D. (1998). *Theory and translation strategies*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.